

pin, no nie chladný a lahostajný. Bez zbytočnej vyumelkovanosti a salónnych afektov (tak často prítomných pri interpretáciách tohto diela), no s výraznou hudobnou inteligenciou. Osobne mi imponoval prístup k dramatismu, kedy sa z hľadiska šírky využitej dynamickej škály rád zbavoval „bielych rukavičiek“ a patričnú obsahovú vibráciu dosahoval i za cenu pohybu na hranici zvukovej kultivovanosti vo *fortissime*, čo pôsobilo úprimne a prirodzene, pre chopinovských konzervatívov snáď trochu agresívne. Čo už ale jednoznačne pozitívne dojmy nevyvolávalo, boli extrémne vyľahčené virtuózne prvky, z ktorých sa vďaka

Koncertu pre klavír a orchester č. 3 d mol op. 30 Sergeja Rachmaninova. Rozoberať Vondráčkov výkon z profesionálneho hľadiska a vyzdvihovať obdivuhodné parametre jeho klavírných schopností by zabralo mimoriadne veľa priestoru a pri umelcovi tejto úrovne je to nakoniec úplne zbytočné. Vondráček predviedol dokonalý a nespochybniteľný pianistický výkon, vo svetovom meradle reprezentujúci elitnú úroveň. Jeho práca so zvukom a farbou, priam nadľudské virtuózne schopnosti, schopnosť totálnej koncentrácie i energetickej zaangažovanosti naozaj nevyžadujú špeciálny komentár. Vnútorne umelecké dilemy som

ale riešil pri pomerne častej absencii šírky tvarovania akordických úsekov, ktoré boli remeselne famózne zvládnuté, avšak pomerne hranaté a málo lineárne a melodické. Taktiež Vondráčkova záľuba dlhodobo zostávať v krajných dynamických hladinách a častá fragmentarizácia dlhých fráz, hoci akokoľvek majstrovsky podaná, vzbú

L. Vondráček

nízkej miere preintonovanosti vytrácala ich melodická identita a pôsobili ako abstraktné farebné výplne, navyše pomerne často bojujúce s elementárnou artikulátnou kvalitou. S tým súvisí aj Wunderova praktická, i keď z umeleckého hľadiska pomerne sporná schopnosť odvádzať pozornosť diváka na tie elementy klavírnej faktúry, ktoré sú menej problematické, i keď často obsahovo nie natoľko relevantné. Isté rezervy som pociťoval aj v tónotvornom prístupe ku kantilénam a v chápaní legata u Chopina. Poznajúc rôznorodosť moderných interpretačných prístupov k Chopinovej tvorbe by som to skôr pripísal estetickému rámcu, z ktorého umelec vychádza, a ktorý je asi potrebné rešpektovať. Umeleckú vážnosť svojho prístupu k hudbe klavirista mierne spochybnil v prvom prídavku večera, obľúbenej Chopinovej *Polonéze As dur op. 53*. Tá bola prakticky „zneužitá“ na lahkovážnu virtuóznú sebaaprezentáciu momentálnych pódiových nápadov interpreta a viac než chopinovskú hrdinskú poetiku pripomínala niektorú z Lisztových *Uhorských rapsódií*. Podľa očakávaní na túto „návnadu“ bratislavské publikum bez problémov „uložil“ a takmer nikdy nezlyhávajúci tromf „rýchlo a silno“ sa odzrkadlil v búrlivom nadšení obecenstva. V druhom prídavku (Debussyho *Svit luny*) sa, naopak, do veľkej miery rehabilitoval a ponúkol publiku pôsobivú interpretáciu založenú na dlhých plochách krajného *pianissima* a intimity.

Očakávaným bol 11. 10. koncert **Janáčkovj filharmónie Ostrava** s dirigentom **Ilanom Volkovom** a hviezdny sólism, českým klavírnym virtuózom a víťazom bruselskej Súťaže Kráľovnej Alžbety 2016, **Lukášom Vondráčkom**. Umelec sa v bratislavskej Redute ujal fascinujúceho a enormne náročného

Bratislavská omša

dila vo mne otázku, či je umelcovým cieľom odovzdať emocionálne silnú osobnú výpoveď, alebo ide skôr o prezentáciu vlastných pianistických schopností. Každopádne, bol to nezabudnuteľný zážitok.

Eduard LENNER

Bratislavská omša Žilinanov

Do ponuky koncertov BHS prispel 5. 10. dramaticky nápaditým programom skvelo hrajúci **Štátny komorný orchester Žilina** pod taktovkou **Leoša Svárovského**. V úvode zaznela impozantná *Symfónia D dur* predčasne zosnulého českého skladateľa Jana Václava Huga Voříška (1791–1825). Majstrovské dielo, z viacerých stránok načrtávajúce budúci hudobný vývoj (harmónia, inštrumentácia, dramatický hudobný výraz) a vysoko prekračujúce dobovú konvenciu, zaznelo v adekvátne starostlivo vypracovanom interpretačnom stvárnení. Leoš Svárovský predviedol symfóniu s brilantnou sviežosťou, s pozorne vystavanou pestrou dynamikou siahajúcou od plnozvučného *forte* po najjemnejšie *pianissima* a s mnohými nádhernými zvukovými detailmi. V triu pozoruhodného *Scherza* exceloval virtuóznym lesným

roh prvého hornistu **Jozefa Sokola**. Publikum prijalo zaniatený výkon nadšene, otáznym bol potlesk po druhej časti symfónie (aplaudivanie počas cyklických kompozícií je však, žiaľ, na koncertoch čoraz častejším javom). Solídny interpretačný výkon podali český sólista **Marek Zvolánek** i orchester v *Koncerte pre trúbku a orchester* Johanna Nepomuka Hummela (obľúbené dielo napísal skladateľ v *E dur*, dnes sa vzhľadom na štandardné ladenie trúbok hráva v *Es dur*). Významným bolo uvedenie interpretačne náročnej *Bratislavskej omše (Missa Posoniensis)* z roku 1940, vrcholného diela bratislavského dómskeho organistu, klaviristu a skladateľa Štefana Németha-Šamorínského. Všetci zúčastnení (orchester, **Spevákzy zbor Lúčnica** pod vedením zbornajsterky **Eleny Matušovej** i sólisti **Martina Masaryková**, **Michela Šebestová**, **Jozef Gráf** a **Tomáš Šelc**) boli pripravení zodpovedne, hoci k interpretačnej dokonalosti (porovnateľnej s úrovňou Voříškovej symfónie) by bolo potrebných viac spoločných skúšok, na ktorých by bolo možné nielen lepšie vzájomne dynamicky vyvážiť všetky zložky interpretačného aparátu, ale aj dôslednejšie realizovať veľmi podrobné skladateľove predpisy pre

prácu s tempom (partitúra sa priam hemží prednesovými pokynmi pre neustále zmeny tempa v záujme dosiahnutia čo najadekvátnejšieho výrazového účinku hudby a textu). Hoci som naznačil potenciálne možnosti zdokonalenia interpretačného stvárnenia, dielo vyznelo presvedčivo a zapôsobilo hlbokým dojmom. Omšu sme tento rok počuli v podaní toho istého orchestra, zboru

i dirigenta (s výnimkou Tomáša Šelca s inými sólistami) na jar v bratislavskej Katedrále sv. Martina pri príležitosti 10. výročia zriadenia Bratislavskej arcidiecézy. V koncertnej sieni SF s výrazne kratším dozvukom vyznelo dielo samozrejme neporovnateľne transparentnejšie a zvukovo odlišnejšie.

Košická filharmónia s nemeckou hviezdou

Štátna filharmónia Košice pod vedením svojho šéfdirigenta **Zbyňka Müllera** otvorila koncert 7. 10. pozoruhodným dielom osobitého východoslovenského skladateľa Jozefa Grešáka. Jeho mladícka, približne 12-minútová *Komorná symfónia* z roku 1923, inšpirovaná ľudovosťou dedinskej svadby, zaznela v zrelej a dokonale zažitej interpretácii so sviežim mladíckym zápalom i s jemnou vŕcnosťou lyrických úsekov. Ozdobou večera bola znamenitá nemecká huslička **Sophia Jaffé**. S technickou dokonalosťou, bohatou výrazovou škálou a sugestívnou emocionálnou zvukovo pretlmočila notový text náročného sólového partu *Koncertu pre husle a orchester d mol op. 47* Jeana Sibelia. K pôsobivému